

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celestno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnishvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Načela.

Naši liberalci, ki bi imeli pač veliko več vzroka baviti se sami s seboj kakor z drugimi, že dolgo opletajo frazo, da v S. L. S. ni prepričanja in da je, odkar je prišla do samovlade, večina njenih pristašev dobičkarjev, koristolovcev, slabičev in neznačajnežev. V včerajšnjem »Narodu«, sklicujoč se na neke dr. Krekove besede, zopet gonijo to svojo pesem. Menimo, da bomo, kar se tega tiče, popolnoma zadeli dr. Krekovo naziranje, ako liberalcem čisto na kratko odgovorimo to-le:

Liberalci so naši stranki odrekli značajnost in njenim pristašem prepričanje tudi že takrat, ko je bila stranka v deželi v manjšini. Odrekli so nesebičnost in doslednost v načelih celo dr. Kreku. Kdorkoli je bil veren, je bil ali falot ali idiot. Tako je bilo, je danes in bo še v prihodnje, dokler bo kaj liberalcev na Slovenskem, da bodo mogli zabavljati, kakor je njih poklic in najnujnejše opravilo na svetu.

Značajnosti in doslednosti v načelih ni pri — liberalcih. Slovenski liberalci so tisti, ki z eno roko v »Narodu« pišejo, da so katoliške dogme neumnost, krščanstvo pa praznoverje, z drugo pa gredo ob velikonočni procesiji v Trnovo nosit debele sveče. In če liberalci zdaj, ko S. L. S. tvori večino, tako silno odpadajo, je to jasno znamenje, kako malo je bilo v njih »svobodomiselnega« prepričanja in zvestobe do načel liberalizma.

Končno pa — in to je najbolj čažno — takozvani politični klerikalci niso naši pristaši. Človeka, ki ne veruje, pa išče pri nas profita, se pozna že od daleč. Takih ljudi ima vsaka stranka zadosti okoli sebe, vsaka stranka pa tudi ve, koliko jim sme zaupati in zidati nanje.

Skrb naše stranke je bila, je in vedno bo, da si vzgoji naraščaj. Imamo trden akademiški in ljudski naraščaj: vzgajamo ga v trdnih katoliških verskih načelih, ki so podlaga vsemu našemu delu. V verskem - apologetičnem in versko-praktičnem oziru se danes v naši sredi stori ravno toliko kakor izpočetka, če ne še več. Upravičeno trdimo, da bodo iz naših mladih vrst — če Bog da blagoslov našemu delu — prišli versko visoko izobraženi pristaši, večji braniti svoja načela nasproti vsa-

komur. V verskem oziru ne poznamo nobenih kompromisov, kakor jih nikoli nismo, in če nasprotniki računajo na to, da bo verska zavest v naših vrstah opešala, se bodo strašno uračunali. Kdor zasleduje, kako dela v tem oziru naša nepolitična organizacija, ta bo kmalu spoznal, da se temelji za naša načela kopljejo čezdalje globlje.

Končno pa še to: Kakor se ne bomo nikoli ozirali na zabavljanje nasprotnikov, tako pa se ne bomo tudi nikoli pustili do besede nergačev v lastni sredi. Vse ne more biti popolno. Stranka je šola. Pristaše treba vzgajati, ker ne padajo iz neba čisti kakor angelji. Človek se moti, dokler živi in dela. Katekizem mora vsak saj po zmislju znati in se po njem ravnati: dogmatike, moralke in jusa pa se ne bomo vsak pristaš S. L. S. učiti. Ljubezen do Boga in ljudstva, pošteno življenje, po resnici hrepeneče srce, to so temelji — kar manjka, to izpopolni šola naše organizacije in naših bojov.

Zato le brez skrbi, liberalci: svojo hišo bomo sami uredili.

Poziv in prošnja.

Kmalu poteče osem let, odkar v Bogu počiva nepozabni kardinal Missia. Sam je izbral svojim telesnim ostankom prostor v kapelici sv. Mihaela na sv. Gori pri Gorici. Kako priprosta je ta grobnica! Čas je že, da se velikemu ranjenu vendar enkrat postavi dostojen spomenik, ne kakor si ga je želel blagopokojni naš kardinal sam, ampak tak, kakoršnega zasluži v polni meri in smo mu ga mi dolžni.

Saj slovenska zemlja še ni rodila sina, ki bi bil dosegel tako visoko čast, ki bi ji bil toliko koristil. Dika cerkvenih knezov, preko mej Avstrije znan po svojem dalekosežnem in doslednem delovanju po svoji neumnosti, previdnosti in ljubezni, z najvišjimi častmi odlikovan od svetega Očeta in presvitlega cesarja: tudi največjemu narodu bi bil v ponos tak mož! Ali ne bi se nam Slovencem opravičeno očitala nehvaležnost? Ali naj velja nam: »Narod, ki svojih velikih mož ne časti, ni vreden, da jih ima.« Ali ni veličastni in zmagoviti katoliški prepoved v Slovincih sad njegovega dela? Ni torej samo hvaležnost, ampak kar vestna dolžnost, da mu postavimo vsaj mal spomenik.

Načrt je ta-le: kapelica sv. Mihaela v staroslavni baziliki na sv. Gori naj bi

se lepo poslikala, novega altarja in novega okna itak treba; nad zgledjem njegovega groba ob steni se bo dvigal namornati križ s priprostim napisom, katerega je pokojnik sam določil; v steno nasproti oknu se ima napraviti relief, ki predstavlja rajnega kardinala, klečečega pred sv. križem, odelega v kardinalsko opravo, obdajajo ga znamenja visokega dostojanstva; nov lepši tlak ter primerno okrašena vrata iz kovanega železa naj izpopolnijo celoto. — Kdor je kdaj videl grobnice velikih mož drugod, bo rad priznal, da bi bila tako prenovljena kapelica še vedno le skromna, a vsaj dostojna.

Samo ob sebi je umevno, da je treba tudi v njegovo rojstno hišo na Moti pri Ljutomeru na Štajerskem vzdati primerno spominsko ploščo, ki naj sporoča še poznini rodovom, kako velik mož da se je rodil pod to priprosto kmečko streho.

Stroški za olupšavo kapelice sv. Mihaela kot grobnica rajnega kardinala Missie so proračunani na 10.000 kron.

Njegovi podpisani bivši tajniki se združeni pod pokroviteljstvo Njega Prezvišenosti g. knez nadškofa dr. Fr. B. Sedeja v Gorici obračajo do presvitlega episkopata, do vseh Slovencev in do vse preč. duhovščine v slovenskem ozemlju, do preč. duhovščine in vernikov goriške nadškofije ter ljubljanske, lavantinske in sekavske škofije, do mnogobrojnih prisrčno mu udanih čestiteljev in prijateljev z nujno prošnjo, da blagovolijo po možnosti prispevati z denarnimi doneski, da se zgoraj omenjeni načrt more izvršiti še letos do nedelje sv. Rožnega venca.

Doneski naj se blagovolijo oddajati pristojnim preč. dekanijским uradom, ki jih potem odpošljejo svojemu škofijskemu ordinarijatu.

Dr. Josip Lesar, m. p.

častni kanonik, vodja duhov. semenišča v Ljubljani.

Dr. Seb. Elbert, m. p.,

inf. prošt v Novem mestu.

Dr. Alfonz Levičnik, m. p.,

c. kr. gimn. profesor v Ljubljani.

Josip Šiška, m. p.,

stolni kanonik v Ljubljani.

Dr. Jožef Ličan, m. p.,

profesor bogoslovja v Gorici.

Aleksander Zamparo, m. p.,

kancelar knezoškofijskega ordinarijata v Gorici.

Državni zbor.

Dunaj, 15. sušča.

Italijanska fakulteta.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o italijanski pravni fakulteti. Vladi se jako mudi s tem vprašanjem. Merodajna sta v prvi vrsti dva politična razloga. Prvič hoče vlada zagotoviti si italijanske glasove, brez katerih sploh nima večine. Drugi razlog je zveza z Italijo. Vlada pa se jako moti, da z ustanovitvijo italijanske fakultete okrepi zvezo z Italijo in zamaši usta italijanskim irendentovcem tu in tam. Italijanska glasila, tudi vladna, hujskajo proti Avstriji. Avstrijska vlada ne zaduši starega sovraštva proti Avstriji, in če ustanovi dve popolni italijanski univerzi. S tega stališča je govoril tudi prvi današnji govornik, nemški radikalec Wastian. Irredenta je ravno Ahilova peta trodržavne zveze, ker preveča sploh javno mnenje v Italiji. Saj je znano, s koliko hitrico se Italija pripravlja za vojsko. Ali pomnožuje svojo mornarico in posadke ob avstrijski meji, da priskoči Avstriji na pomoč proti Rusiji?

Italijanski poslanci v avstrijski zbornici kaj neradi slišijo o irredenti. Sploh tajé, da bi Italijani prežali preko Adrije. Je istina, da so sedanji italijanski poslanci v večini dobri Avstrijci. To pa ne spravi dejstva s sveta, da irredenta vedno tiho ruje in čaka ugodne prilike, da razvije svojo zastavo. Nočemo raziskavati g. Wastianu srce in obisti, ali so res tako črnožolte, kakor se kaže. Gotovo pa je, da Wastian sploh ne privoščiti narodnih šol nemškemu narodu. To je njegov »credo«, ki ga moli pri vsaki taki priliki. Razlika med njim in ogromno večino nemških poslancev je le ta, da odkrito pové, kar mu velewa srce.

Seitz je izjavil v imenu nemških in Prokeš v imenu čeških socialnih demokratov, da glasujejo za italijansko univerzo v Trstu. Njih stališče je, vsak narod naj dobi potrebne šole, in sicer ondi, kjer hoče narod sam. Ravno neomajljivo pa tudi to stališče ni. Spominjamo se namreč dobro, ko je nemški socialni demokrat Pernerstorfer v proračunskem odseku glasoval proti slovenski gimnaziji v Celju.

Naučni minister grof Stürgkh je bil v vidni zadregi, ko je danes zagovarjal vladno predlogo, ki določa sedež italijanski pravni fakulteti na Dunaju.

LISTEK.

O političnih idejah.

Predavanje dr. Jos. Mala v S. K. S. Z.

Razpravljati hočem o političnem sistemu, o načinu, smeri in o težnjah državne oblasti. Ogledati si hočemo v obrisih, v koliko so bili cilji javne uprave istovetni ali nasprotni javnemu ljudskemu mnenju in prilagodeni običnemu blagru. Zasledovati hočemo te cilje, ki so živeli oziroma tleli v širokih masah, z drugimi besedami, govoriti hočem o političnih idejah, ki so prevevale evropsko javnost od francoske revolucije dalje. — O političnem sistemu torej in o političnih idejah! — Kaj je politika, kaj so ideje? Politika in država sta nerazdružno spojeni med seboj. Če govorimo o politiki ali o državi — nehote se spomnimo na eno in drugo. Če nam država predstavlja celokupnost narodov kot enotnost volje in moči v dosegu gotovih, vsem državljanom skupnih interesov, potem je politika umetnost to voljo in to moč v svrhu dosege teh skupnih interesov, kolikor mogoče izdatno izrabiti. Takih interesov pa ne zahtevajo, da se jim samo

momentano, trenutno zadosti in ugodí. Ne v mrevarjenju političnega nasprotnika, ne v beračenju za podpore, ne v utehi trenutnega gladu obstoji bistvo politike. Ne! Politika mora računati in gledati v bodočnost. Pravi politiki, pravi državniki določijo smer in prave narodnemu razvoju in odločujejo njegovo usodo za desetletja. Politika torej ni boj za biti ali ne biti, ni boj za obstanek, marveč boj za boljši in srenejši obstanek v bodočnosti. Misli pa, kako bi se ta cilj boljše bodočnosti v razvoju države dal doseči na najboljši, najgotovješi, najhitrejši in najložji način, te misli so politične ideje. Ni pa še vsaka misel, četudi se porodi v prosvitljeni glavi, politična ideja. Taka mnenja in misli same zase še ne delajo zgodovine: pasti morajo preje na rodovitna tla, pridobiti morajo odmeva v najširših ljudskih masah, da postane mnenje posameznika splošno naziranje, če ne niso to politične ideje, marveč le doktrina — razmotrivanja učenjakov ali pa sanjarije posameznikov.

Zgodovinska vrednost političnih idej obstoji v tem, kar so one vsvarile trajnega za človeški rod: kajti, kakor so potrebe človeštva po zunanjih okoliščinah, krajih in tudi v ožjem okrožju različne — zato se tudi v najmanjših krajih križajo interesi prebivalstva, ki

dobe svoj izraz v različnih strankah — tako se tudi potrebe narodov tekom časa menjajo, menjajo se pa vsled tega naravno tudi politične ideje, kot izraz ljudske volje in splošnega teženja. — Pri zgodovini političnih idej 19. stoletja moramo poseči nazaj v 18. stoletje. Ideja prosvitljenja se je obračala zlasti proti obstoječim absolutističnim državnim in cerkvenim napravam, s posebnim naglasom splošno-človeškega, kozmopolitičnega. Ta ideja, po knjigah Rousseau, Voltaire, Beaumarchais zanešana med narode, dobila je realno obliko v francoski revoluciji, in tisoče Nefrancozov je na daljnih bojiščih dalo svoje življenje za uresničenje te ideje.

Liberté, égalité, fraternité! To je bil bojni klic, parola velike francoske revolucije leta 1789.: Prostost misli in govora, prostost v dejanju in življenju, prostost vseh onih spon, v katere je človeštvo vkovala absolutistična doba. Enakost vseh ljudi in ljudskih slojev pred zakoni in postavo: celo človeško družbo pa naj preveva topla in iskrena ljubezen bratstva.

Gotovo so to lepe misli, vzvišene ideje, na katerih temelju naj bi se dvignila trdna stavba srečnih in zadovoljnih narodov, narodov pravim, kajti te temeljne misli in ta načela niso ostala samo na Francoskem, temveč so po-

stala kmalu duševna last vseh evropskih narodov. Način pa, kako so postopali predstavitelji francoske revolucije v dejanju, ni odgovorjal teoriji. Ako se ta svoboda vsiljuje z bajonetom in puško ob boku, ako se kaže enakost v preganjanju in gilotiniranju nesomišljenikov, potem tu naravno tudi za ljubezen bratstva ne more biti pravega prostora. In na ta stranpota je žal zašla tudi francoska revolucija. Mnogo dobrega so prinesle reforme te dobe za vse človeštvo, preobrazile so ves državni in socialni red, ugonobile srednjeveško fevdalno državo ter vzele graščakom njih predprave, prekvale so vso človeško družbo in jo rešile neznosnih spon, ki so žulile narode skozi stoletja. Toda gorje, kadar se sila zatiranih brez pravega vodje maščevalno dvigne nad svoje tlačitelje: Nebrzdano, škodoželjno in kruto vračuje desetero in stotero zatiralcem prejete krivice, ječe in vislice, umor, požgana mesta, opustošene vasi in polja, jok in stok nesrečnikov priča, da kri ni voda.

Ni torej čuda, da so se narodi, ko so se streznili, s strahom spominjali na one čase nazaj. In stališče državne vlade je obstojalo v zabranjevanju vseh prekucijskih stremeljenj, ki so narodom rodila toliko zla in gorja, vladajočim dinastijam pa bila nevarna za njih ob-

So namreč v vseh nemških strankah mnogi poslanci, ki silijo z italijansko fakulteto v Trst. Dunaj naj je in ostane nemško mesto! Prazne sanje! Ako se skala utrga na hribu, ne ustavi je črta s kredo ali svinčnikom. Stürgkh je slavil italijansko kulturo, slovstvo in napredek. Ostal pa je dolžan dokaz, koliko so avstrijski Italijani napisali učenih del. Saj so Italijani celo profesorje za bivšo svojo fakulteto dobivali večinoma iz Italije. Če torej vlada boče Italijanom dati priliko, da se v svojem jeziku pripravljajo za javne službe, velja vsaj v isti meri tudi za Slovence. To ravno najbolj speče vsacega Jugoslovana, ker so merodajni krogi tako slepi in gluhi za dejanske razmere in državne koristi. Grof Stürgkh je tolažil Italijane, češ, sprejmite sedaj Dunaj kot sedež svojih visokih šol, pozneje se vam izpolni želja. Vederemo!

Za slovensko vseučilišče.

Poslanec Gostinčar naglašja, da se Jugoslovani zavzemajo za enakopravnost vseh avstrijskih narodov in da zato ne nasprotujejo italijanskemu vseučilišču. Govornik pa mora ugovarjati, ker se neka inozemska država vmešava v notranje avstrijske zadeve. Kaj bi se zgodilo, če bi stopila Rusija v stik z našo državo zaradi kakega slovenskega vseučilišča v Avstriji. Če v takem slučaju kaka država odneha, pokaže pred celim svetom svojo slabost in postane dvomljiva samostojnost državne uprave. Slovani morajo v naši državi imeti tiste pravice, kakor jih imajo Nemci in Italijani. Jugoslovani zahtevamo vseučilišče v Ljubljani in sicer se je to zahtevalo že leta 1848. Vlada je vseučilišče že takrat obljubila, a svoje obljube do danes ni držala. Nemci iz političnih razlogov ne dopuste slovenskega vseučilišča na jugu države. Veljavnost študij na zagrebškem vseučilišču ne zadošča, ker morajo zagrebški slušatelji napraviti še eno izkušnjo v Avstriji. Zahteva se nemška mornarska šola v Trstu, na kateri bodi hrvaščina obvezen predmet. Dejanski potrebi bi ustregla le slovenska mornariška šola. Italijanski vseučilišče se ne sme ustanoviti v Trstu, ki kot mornariško pristanišče ni pripraven kraj za vseučilišče in to tim manj, ker leži Trst v slovenskem ozemlju. Jugoslovanom očitajo, da nimajo dovolj učenih moči na razpolago, kar ni res. Za teološko fakulteto so že na razpolago učne moči, za druge predmete se lahko kmalu dobe sposobne učne moči. Če je bilo mogoče dobiti 1853. učne moči za slovenska predavanja na graškem vseučilišču, je to danes tem lažje. (Poslanec Grafenauer: »Naši učenjaki so danes na nemških vseučiliščih.«) — Tudi med učenjaki drugih slovanskih narodov bi dobili dovolj učenih moči za slovensko vseučilišče. Slovenci priznavajo, da imajo Italijani pravico do vseučilišča in jih hočejo v njihovem stremljenju podpirati z vsemi močmi. Sedanje opozicijo povzroča le politična važnost, ki se podtika vprašanju. Najodločnejše pa morajo Slovenci protestirati, ker se le gotovim narodom čuvajo njihove postavne pravice, večini narodov se pa njene pravice kratijo. Dokler se ne dovoli Slovincem in vsem narodom enakopravnost, ne bo miru v naši državi. Nun z enakopravnostjo vsem narodom!

Govorili so še češki poslanci Velich, Sokol in Drtina, ki so zagovarjali slovensko zahtevo. Dr. Bugatto je krat-

ko zagovarjal italijansko fakulteto v Trstu, pl. Stransky pa je hodil za Waldmanom. Glavna govornika dr. Waldner in dr. Ryba govoriča jutri. Izključeno pa je, da odsek pred velikonočnimi počitnicami reši to vprašanje, kakor to žele vlada in italijanski poslanci. Zato so nameravali vladno predlogo odkazati šolskemu odseku, kjer bi šla stvar gladkeje. Do jutri se morda premislijo, ako nimajo sigurne večine.

Jutri pride na vrsto drugo branje zakonskega načrta proti pijančevanju. Proti temu načrtu pa je velik odpor, ker določa, da more gostilničar iztožiti le dva dolga od pivcev in da smejo tovarnarji prodajati opojne pijače le v petlitrskih steklenicah. Načrt utegne biti zopet odkazan odseku. Ta teden zbornica morda reši še prvo branje službene pragmatike, zakon o lokalnih železnicah in zvišanje pokojnin starim penzionistom. Govori se, da bode zadnja seja v četrtek.

Nekaj za nergače.

Ij Shodi »Slovenskega katoliškega delavskega društva«. Minulo nedeljo je uvodoma na shodu »Slovenskega katoliškega delavskega društva«, društven predsednik slavil spomin ustanovitelja nemške krščansko - socialne stranke, rajnega ljubljence dunajskega ljudstva, župana dr. Luegerja. Veliki rajnik je bil zelo naklonjen in je ljubil krščansko delavsko organizacijo in se vedno potegoval za delavske pravice. Ze leta 1885. je nastopil v državnem zboru za splošno volivno pravico. Stal je tudi pri zibelki nemške delavske krščansko - socialne stranke. Prva občina je bila dunajska, ki je dala delavcu volivno pravico in sicer pod Luegerjevim županstvom. Splošno je znano, kako da je skrbel dr. Lueger za svoje mestne delavce in za svoje mestne uslužbence. Umrl je velik mož, mož, ki je porazil nekanji vsegamogočni liberalizem. Zdaj upajo poraženci, da se po smrti dr. Luegerja podere po njem zgrajeno poslopje, ampak motijo se. Krščanska demokratična ideja je poglavalna že premočne korenine med ljudstvom. Ne bodo jih izdrli! Ampak nekaj se nekaterniki tudi pri nas lahko uče od dunajske krščansko - socialne stranke. Na nergače in malkontente mislim, na ljudi, ki gledajo mrko in črno v svet, na tiste ljudi, nekje na Slovenskem, ki vse obnereajo in iščejo v S. L. S., v njenem časopisju pezditi, ne vidijo pa lastnega brna v svojem očesu. Naj bi jutranja zarja mlade vigredi jim odprla oči in jih spomnila na to, da je več vredno delo med ljudstvom za ljudstvo v velikem slogu, kakor pa zvišeno skovikanje, nerganje in kritičarstvo v nekem listu brez stranke. Boljše je delo, praktično, hvaležno delo za ljudsko združevanje, nego pa v organizaciji in agitaciji cincanje in rilcokuharija, pa besedopuljenje. Čas je resen! Bije enajsta ura! Kar ste že zamudili, popravite s podvojenim delom med delavstvom, ki ga imate na tisoče in tisoče ravno Vi voditelji lista brez stranke pred očmi, a ki ga ne vidite, ker je seveda komednejše zapečeno nerganje in skomolcevanje, kakor pa združevalno organizatorično delo krščanske demokracije. Na krov in na delo in med ljudstvo! Kakor je potegnil Lueger za seboj Dunaj, tako potegnite lahko za seboj Trst, če greste med ljudstvo. Če sledite našemu klicu, se

umevanja svojih interesov ter si želelo moderne ustave. Parola vlade pa je bila, ohraniti in obvarovati si politični ugled in se vzdržati kljub vsem narodnostnim, svobodomiselnim in političnim viharjem, vzdržati se proti vsem novim tendencam, proti vsemu, kar nosi znak modernih reform in naprav; kajti vsaka popustljivost bi lahko slabo in na škodo izpadla in povzročila revolucijo, kakor na Francoskem. Zato je avstrijski državni minister Metternich vedno deloval na to, da je ostalo vse pri starem, ne samo v Avstriji, temveč tudi v Prusiji in Rusiji. Leta 1815. so namreč te tri velesile sklenile takozvano »sveto zvezo«, kjer se obvežejo obvarovati svoje dežele pred revolucionirskimi idejami in svojih narodov ne obdarovati z moderno ustavo. Tako so si bili torej cilji državne oblasti in interesi podložnikov diametralno nasprotni.

Proti temu jerobstvu narodov so se najprej dvignili leta 1820. na Španskem, kjer so od kralja zahtevali ustavo španskih stanov iz leta 1812. (Eno samo zbornico poslancev, kralj nima pravice sklenjenih postav zavreči, temveč jih samo za nekaj časa zavleči, kralj ne sme brez dovoljenja zbornice zapustiti dežele.)

hoste čez leta še sami pomilovalno smehljali sami sebi, ker ste ob času, ko ste imeli samo list brez stranke, jahali mrklega čela visoko kritikastrsko nergaško kljuje, pri tem pa pozabljali na glavno svojo dolžnost: združevati krščansko demokracijo. Dr. Lueger je agitiral, je delal, dosegel je uspehe, ustanovil mogočno stranko, stranko, ki vodi danes usodo naše države. Slava njegovemu spominu! Po predsedniškem govoru je govoril poslanec dr. Zajec o socialnih dolžnostih občine in primerjal Luegerjev Dunaj z našo Ljubljano. — Prihodnjo nedeljo govori na shodu »Slovenskega katoliškega delavskega društva« v S. K. S. Z. ob 10. uri dopoldne ravnatelj Remec. Prosimo, naj se agitira za obilno udeležbo!

Dnevne novice.

+ **Pogreb pesnika Antona Medveda v Kamniku.** Pesniku Medvedu je skazal slovenski narod njemu dostojno čast, spremljajoč ga na zadnji poti. Ves Kamnik je bil v črni zastavi, vse trgovine zaprte. Vlak je pripeljal številno gostov iz Ljubljane, duhovnikov, inteligence in dam. Častno so bili zastopani sotrudniki »Dom in Sveta«, pri katerem je pokojni Medved od prvega početka deloval z neutrudno pridnostjo in zvestobo. V vozu so mrliča spremili iz Ljubljane do Kamnika gg. dr. Opeka, dr. Lampe, dr. Debevec in dr. Merhar. Sošolci pokojnika, oba dr. Ušeničnika, dr. Gruden, dr. Levičnik in mnogo drugih se je peljalo z vlakom skazat prerano umrlemu pesniku zadnjo čast. Navzoče so bile tudi deputacije »Leonove družbe«, »Društva za krščansko umetnost«, »Katoliškega tiskovnega društva«, »Slovenske krščanske zveze«, »Slovenske Matic« in »Ljudskega odra«. Pokojnika so pripeljali pred njegovo, krasno z zelenjem okrašeno rojstno hišo. Od tam se je vršil veličasten sprevod. Vsa šolska mladina z učitelstvom, požarna bramba, izvrstna mestna godba, zelo veliko število Orlov iz celega kamniškega okrožja, frančiškani, 15 duhovnikov v koretlih, je spremljala pokojnega pesnika na žale. Pokopal je g. Medveda g. dekan Lavenčič. Pri sprevodu je bilo sedem zastav, brez razlike stanu se je udeležila pogreba tudi vsa inteligenca kamniška. Ganljive žalostinke so peli pevci pred hišo, v cerkvi in pred grobom. Pri odprtem grobu je govoril pretresljivo njegov najboljši prijatelj F. Finžgar. Začel je: Grobovi tulijo, za Kettejem Gregorčič, za Gregorčičem — Medved. Slikal ga je kot človeka, moža, duhovnika in pesnika. Nobeno oko ni bilo suho. — Naš slavni Medved počiva zdaj poleg svoje matere in očeta, ki jih je iskreno ljubil, na kraju, kjer je nekdaj na Žalah zapel svojo prvo glorio. Utihišla je njegova lira, on pa bo živel v našem narodu vekomaj!

+ **Duhovščina pri pogrebu A. Medveda.** Sinočnji »Narod« napada nersramno slovensko duhovščino, da se ni udeležila Medvedovega pogreba in to celo njegovi sošolci in osebni prijatelji. »Narodov« poročevalec je videl pogreb samo v Ljubljani. Poročali smo že, da se je pogreba na Turjaku udeležilo 17 duhovnikov. Ako se pomisli, da skoro do zadnjega trenutka ni bilo gotovo, ali bo pokop na Turjaku ali v Kamniku, in da je bila obvestitev posameznikom le brzoglavni potom mogoča, ker je pokojni umrl v soboto zvečer, da v časopise ni bilo več mogoče poročati, tedaj moramo reči, da je bilo število 17 naravnost častno. Res pa je, da je bil aranžma slab. Pri tem pa g. Turk, kakor smo se prepričali, ni nič kriv. Tisti, ki je hotel v Ljubljani igrati z velikim pesnikom komedijo framasonskega pogreba, je s tem spričal tako nizkost, da je najbolje, ako se tako nizkost z zaničevanjem prezira tembolj, ker se skriti namen ni posrečil. — Kdor izmed gospodov duhovnikov pa je mislil iti k pogrebu, je šel ali na Turjak ali pa v Kamnik, kjer je bil določen glavni pogreb. In tam so bili vsi tisti, katere »Narod« osebno napada. O udeležbi duhovščine v Kamniku pa ve ves Kamnik, zatorej odločno odklanjamo njegov napad.

+ **Mesto venca na krsto pesniku Ant. Medvedu** sta darovala za obmejne Slovence: Ivan Čelofiga, psstajenačelnik v pok. v Dobropoljah, 10 K; Ivan Baloh v Stari Loki 10 K. — Darove za obmejne Slovence je pošiljati na naslov »Slov. kršč.-soc. zveza« (odsek za narodno obrambo) v Ljubljani.

+ **Razglednice s sliko pesnika Antona Medveda** je izdala »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«. Cena 5 vin.

+ **Za obmejne Slovence** je izročila pisarna dra. Pegana 60 K, ki jih je plačal g. Vinko Jan iz Gorij, ker so mu gg. Jakob Jan, Jakob Kunselj in Jakob Pretnar razne žalitve odpustili.

+ **Za »Ljudski sklad«** so darovali gg.: Dr. Janko Hočevnar, zdravnik in državni poslanec, 60 K. — Simon Juvan, posestnik, 5 K. — Ivan Tušar, c. kr. uradnik, 2 K. — Ivan Štular, posestnik, 2 K.

— **Cesar je potrdil** izvolitev dr. Varetone za župana mesta Pulj.

— **Umrla je** v Trzinu na Gorenjskem, soproga posestnika in trgovca, gospa Neža Theuerschuh - roj. Šarl, stara 67 let. Pogreb bo jutri ob deseti uri dopoldne.

— **Nevaren vlomilec prijet.** V Beljaku so prijeli nevarnega vlomilca strojnega ključarja J. Cebala, ki je rodom Dunajčan, a pristojen v Kranj. Mož je bil priden delavec, podnevi je redno delal v tovarni, za vlope je porabljal samo noči od sobote na nedeljo.

— **Avstrijski kataster vodnih moči.** Prvi zvezek tega katastra je te dni izšel. Prospekti z navedbo cene, vsebine itd. se morejo vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani ter se na željo interesentom tudi določijo.

— **Vojak zmrznil v Hercegovini.** Pred nekaj dnevi je korakala straža 81. pešpolka iz Trebinja proti granici na »Visoki glavici«. Vladal je hud snežen vihar, kakoršnega v tem času nihče ne pomni. Med potjo je zdrsnil po skalah nek vojak, ki je že tretje leto služil. Ko ga je straža pogrešila, ga je šla iskat, a se je zvečer premrzla brez uspeha morala vrniti v Trebinje. Drugo jutro so našli vojaka 50 m pod potjo zmrznjenega.

— **Split, ne »Spljet«.** Splitski občinski svet je odklonil predlog msgr. Bulića, naj se odločitev, ali se mesto pravilno imenuje Split ali Spljet, prepusti jugoslovanski akademiji in se izrekel za »Split«, katero ime je v ljudstvu običajno.

— **Protisrbske demonstracije v Dubrovniku.** Minulo soboto je imelo srbsko telovadno društvo »Dušan Silni« v Dubrovniku prvič javno nastopiti, in sicer v prostorih »Sloge«. K svečani akademiji je društvo povabilo tudi italijansko telovadno društvo »Forza e Corragio«, ki je znano po svojem sovraštvu do Hrvatov. Ko je »Hrvatski Sokol« zvedel za to res čudno vabilo, je odrekel svoje sodelovanje. Sedaj so Srbi prosili italijansko društvo, naj se vabilu ne odzove, ali pa vsaj v civilni obleki in ne v kroju. Hrvatje so seveda ostali pri svoji odpovedi, vjezili so se pa tudi Italijani in rekli, da pridejo v kroju ali sploh ne. Med tem je razburjenje med Hrvati raslo in bati se je bilo, spopadov; oblast je prepovedala »Dušanu Silnemu« korporativni obhod in člani so morali v malih skupinah k akademiji. Na cestah se je zbralo hrvaško občinstvo, ki je srbske telovadce spremljalo z razburjenimi sramotilnimi klici ter do 10. ure zvečer demonstriralo proti Srbom in Italijanom. Aretiranih je bilo več oseb. Hišo »Sloge« so stražili orožniki.

— **Poštni debit za srbske časopise v Avstro-Ogrski,** ki je bil svoj čas odtegnjen, bo v kratkem zopet dovoljen. Tako je dunajska vlada zatrdila srbskemu poslanstvu na Dunaju.

— **Afera zagrebškega notarja dr. Teodoroviča,** ki je bil na sumu potvare oporoke pok. Popović, je sedaj končana s tem, da je državno pravdnštvo ustavilo preiskavo.

— **Učiteljske vesti.** Začasna učiteljica na dekliški šoli v Kamniku, Angela Kenda, pride kot suplentinja v Radovljico, namestovat obolelo učiteljico Mihaelo Huth - Razinger. Bivša suplentka na Breznici, Marija Jeglič, pa je nastavljena v isti lastnosti v Mošnjah, ker ima ondotna učiteljica Apolonija Fatur dopust.

— **Razpisane učiteljske službe.** Na štirirazrednici v Starem trgu pri Ložu, okraj Postojna, dve učni mesti v stalno nameščenje do 4. aprila t. l. — Na tri-razrednici v Št. Petru na Krasu, okraj Logatec, učno mesto v stalno nameščenje do 10. aprila t. l.

— **Vinogradniški in kletarski tečaj na Grmu.** Kmetijska šola priredi od 30. marca do 1. aprila tridnevni vinogradniški in kletarski tečaj s sledečim sporedom: V sredo, 30. marca, dopoldne od 9. do 11. ure: Ravnanje z vinom. Vpliv trgate in kipeja na dobroto vina. Lastnosti in sestava vina. Popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje z zdravo in pokvarjeno vinsko posodo. Ovinjenje novih sodov. Merjenje sodov. V četrtek, dne 31. marca, dopoldne od 9. do 11. ure: Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Pretakanje vina. Čiščenje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Popoldne od 2. do 4. ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Oprava kleti. V petek, dne 1. aprila, dopoldne od 9. do 11. ure: Napake in boleznine vina. Popoldne od 2. do 4. ure. Saditev trt in gnojenje vinogradov. — Pouk bo združen s praktičnim

stoj. Zato so se dvignili evropski narodi in se otrsli Napoleonovega jarma. Dunajski kongresni akti iz leta 1815. so vidni znak te zmage stare, zakonite oblasti nad revolucijo in s tem letom se pričena neka nervozna nezaupnost in nenaklonjenost napram vsemu, kar količkaj po novemu diši in to traja notri do l. 1848., ko so zopetni viharji zavledli državno politiko v nove struge in druge smeri.

Za enkrat pa se je uvedel nazaj stari, absolutistični režim; vsled francoskih bojev bile so državne blagajnice prazne in zato so morali poseči davkoplačevalci toliko globlje v svoj žep. Za gmotni, materialni in duševni napredek podložnikov se v Avstriji ni skrbelo. V Nemčiji so bili v tem oziru nekoliko boljši, to je tudi vzrok, da je pozneje Prusija izpodrinila reakcijsko Avstrijo iz vodstva nemške države. Stroga cenzura je zadržala marsikaki knjigi dostop v Avstrijo in tuzemskim listom je bila vsaka ostra in odkrita beseda o notranjih razmerah in upravi strogo prepovedana. Djaki niso smeli posecati tujih vseučilišč in profesorji so morali dati zaznamovati vse knjige, ki so si jih izposodili iz knjižnice. Javna uprava pa vsled samega kontroliranja ni prišla do dela. Ljudstvo je zahtevalo drugačnega

razkazovanjem. — Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se zgleda po dopisnici. Oddaljenim udeležencem se povrne stroški za železnično vožnjo do Novega mesta in za hrano po 2 K na dan. Dotična priprava je predložiti ravnateljstvu šole do 25. t. m.

— **Deželni urad** »Občega pokojninskega zavoda za nameščence« v Trstu otvoril je z dnem 10. t. m. svojo agencijo v Ljubljani v Predilni ulici št. 10, I. nadstropje, za kronovino Kranjsko. Pri tej agenciji se dobivajo vsi potrebni obrazci za zlaganje, odlašanje itd. in vsa pojasnila o pokojninskih zavarovalnih zadevah. Uradne ure so od 8. ure zjutraj do 2.30 popoldne.

— **Brezje.** Pretečeno nedeljo, dne 13. marca, je v tukajšnjem izobraževalnem društvu predaval okrogli živilozdravnik g. Jos. Stegu. Govoril je o domači svinjereji. Podal je praktične mišljive o okolnostih pri nakupu prešičev, o ravnanju pri prešičerji sploh ter o zdravljenju bolnih prešičev. Poslušavcev je bila polna dvorana. — Za velikonočni ponedeljek se pripravljajo veselice. Spored se objavi pravočasno.

— **Na trirazrednici v Igavasi,** — prihodnje leto štirirazrednici, — je razpisano tretje službeno mesto v stalno nameščenje do 26. marca 1910. Tretja učna moč ima lepo prosto stanovanje v šolskem poslopju. Šola je popolnoma nova, moderna stavba. Za prihodnje leto se prosi tudi za podružnico na Poljanah, ki bo dala učitelju nekaj postranskega zaslužka.

— **25.000 železniških strojnikov** namerava stavkati v Severni Ameriki.

— **Umor v Trstu.** V ponedeljek zjutraj so našli na takozvani ciganski ulici blizu mestne klavnice v Trstu, oziroma blizu Kodričevega posestva, pod grmovjem truplo mladega človeka, polno ran po vsem telesu. Nekoliko proč od mrlja so ležali raztrgani papirji, odprta usnjata novčarka, dve škatli tobaka, črn mehak klobuk in par naramnikov. Poleg tega so našli raztrgano člansko knjižico salezijanskega vzgojevališča, glasečo se na ime Ferdinand Abram, ki je tudi dovedla do identifikacije trupa. Ferdinand Abram je bil star 21 let, nekoliko slaboumen, nazadnje stanujoč v ulici S. Giacomo in Monte št. 22. Izpoznali sta ga mati in sestra. Truplo so spravili v mrtvašnico na pokopališču. — Glede vzrokov uboja ni še vse čisto jasno. Lega trupa in druge okolnosti pa bi dale soditi, da se gre tu za grd čin. Še predvčerajšnjim so radi tehnege suma na tem groznem činu aretirali 29-letnega tečaka Martina Brajko. Njegova obleka je bila umazana s krvjo. On taji vse. Na škatli za tobak pa je bilo ime Gasparini.

— **Služba božja** v Ricmanjih se začne v soboto, 19. t. m., izpoved pa že 18. t. m.

— **Dva štajerca** sta dezertirala iz garnizije v Korminu. Predstavila sta se laški prefekturi v Vidmu.

Koroške novice.

— **Žnani župnik Česky,** »junak« iz župniškega škandala v St. Ilju ob Dravi, je pristal »Südmarke« in je nedavno daroval zanj 10 K. Sedaj razumemo, zakaj sta se »štajerca« in »Narod« tako zavzemala zanj.

— **Umrla je** v Pliberku na Koroškem gdčna. Olga Janežičeva, hčerka pokojnega slovenskega pisatelja prof. Antona Janežiča.

Štajerske novice.

— **Pri občinskih volitvah v Petrovčah** je na celi črti zmagala »Slovenska kmečka zveza« proti liberalcem.

— **Tajništvo S. K. Z.** in S. K. S. Z. v Mariboru je dne 15. marca prevzel g. Ignacij Šimonc.

— **Tečaj za župane** in občinske tajnike v Mariboru se je lepo obnesel. Vršil se je dva dni, v ponedeljek 14. in torek 15. marca. Zastopani so bili razni kraji Spodnjega Štajerja.

— **Nesramnost »Marburgerce«.** List mariborskih renegatov in prusofilov »Marb. Ztg.« prekaša, kar se laži in ostudnosti tiče, vse liste te vrste. V zadnji številki (31.) ponavlja zopet pogreto laž, da je slovenska obstrukcija kriva ustavljanja regulacije Drave, slovenska obstrukcija je kriva, da se je črtal del določene svote za brezobrestna posojila vinogradnikom. Obstrukcija je baje tudi kriva, da se Pesnica ne bode dalje regulirala. Ker ima »Marburgerce« navadno hudo sušo v uredništvu, hoče s temi nesramnimi zavijanjmi in lažmi zamašiti prazne svoje predale. Sam deželni odbornik Link je sporočil dr. Verstovšku, da slovenska obstrukcija nikakor ni in ne more biti v zvezi z ustavljanjem imenovanih regulacij. Edini vzrok, da se je za nekaj časa

ustavilo delo pri Dravi in Pesnici, tiči v tem, da so štajerske deželne finance po zaslugi nemškonalne večine zavozele ter so deželne blagajne v kritičnem položaju. Več milijonov kron deficita, to je najlepši dokaz vzornega nemškonalnega deželnega gospodarstva! — Pane Jahn — bod' vendar — ein aufrichtiger Mann!

— **Kam pripelje mlade ljudi ptujska šnopsarija** in slabo prijateljstvo, se je videlo pri porotni obravnavi dne 12. t. m. Pred porotniki je stal 14-letni fant Anton Ajdnik iz Pekla pri Poljčanah. Obtožen je bil, da je dne 11. februarja t. l. v Kobilškovi stolarni v Poljčanah z nožem zadal sodelavcu Francu Kegru tri težke rane, da je Kegru potem vsled izkrvavenja umrl. Anton Ajdnik je bil obsojen na dve leti težke ječe, po odsluženju kazni pa se odda v poboljševalnico. — Če pogledamo natančneje, kdo je pravzaprav kriv pokvarjenosti mladine, spoznamo, da je glavni krivec — ptujska šnopsarska kuga in rdečkarija. »Štajerca« in njegovi krušni očetje širijo dan za dnem idejo šnopsarije in podivjanosti.

— **Škandal v Ptuj.** Ptujska policija bi se rada proslavila, postati hoče svetovnoznana. Že izza občnega zbora Ciril-Metodove družbe leta 1908 je znano širnetu svetu, kako nepristransko postopa ptujska policija in kako drzna je proti Slovincem. Ako bi n. pr. tedaj mestna ptujska policija imela vsaj trohico nepristranosti, izostali bi bili vsi poznejši nemiri v Ptuj, Celju, Mariboru in Ljubljani. Iz Ptuja je izviralo vse razburjenje tistih kritičnih dni. Dne 15. marca se je vršil v Ptuj vojaški nabor. Več fantov je prišlo s slovenskimi znaki in trobojnicami. Mirno so se obnašali. Kajti mladeniči, ki imajo na prsih pripete mladeniške znake in slovenske barve, pač ne bodo dali naši slavni policiji povoda, da bi jim morala posvetiti posebno pozornost. Ko prideta dva vrta slovenska fanta, ki sta doma v mariborski okolici, a sta pristojna v ptujski okraj, v bližino hiše, kjer se je vršil nabor, prihrumi policaj ob asistenci orožnika nad mirna slovenska fanta. V nemščini hruli policaj v fanta, da ju bo aretirati, ker si predrzneta provocirati Ptujčane s slovenskimi znaki. Policaj ju je res hotel aretirati, dasiravno sta se fanta izredno mirno obnašala. Nobena beseda ni pomagala, slovenski znaki so morali izginiti, če tudi s silo. Zraven stoječi orožnik je pridno sekundiral nepostavne postopanju policajev. Iz tega bi lahko nastal zopet škandal, enak leta 1908. Ptujska policija se mora držati, to mora postati aktualna zahteva Slovincem. Saj Slovinci, ki pride po opravkih v Ptuj, mora biti v vedni nevarnosti, da ga zaradi rabe slovensčine in posluževanja svojih narodnih pravic ne zapro.

— **V Apačah pri Radgoni** se obhaja od 13. do 22. marca ljudski sveti misijon. Vodijo ga čč. gg.: Čirč B., Burčer G. in Fetzl A., kapucini iz Lipnice. Slovenci se svojih govorov udeležujejo polnoštevilno.

— **Zopet nesreča s puško.** Iz Kozjega poročajo: V nedeljo, dne 13. marca, se je smrtno ponesrečil 42 let stari posestnik Mihael Jug. Spremljal je svoje-ga svaka z nabasano puško v roki. Ker je puško neprevidno nosil, se mu je sprožila in ga je zadela v zadnjo stran glave. Bil je pri priči mrtev. — Dan za dnem čitamo o sličnih nesrečah. Ljudje vse premalo previdno nosijo nevarno orožje. Ponesrečenc je bil priden mož in dober sosed. Svetila mu večna luč!

— **Porota v Mariboru.** Dne 15. marca se je pred mariborskimi porotniki zagovarjal 24 let stari Vogninec Jožef iz Noršinec pri Ljutomeru, osumljen, da je 14. novembra leta 1909 zažgal gospodarska poslopja županu in gostilničarju Marku Vaupotiču v Noršincih. Ker ni bilo jasnega dokaza so porotniki obtoženca enoglasno oprostili.

— **V konkurz** je prišla drogerija M. R. Ottorepec v Gradcu. Pasiv je 150.000, aktiv 30.000 kron. Upnikom se ponuja 20-odstotna poravnava.

— **Za materjo v grob skočil.** V nedeljo so na pokopališču v Steinfeldu pri Gradcu pokopavali čevljarjevo ženo Büchsenmeister. Ko so krsto spustili v grob, je skočil za njo njen sin. Komaj so ga z vso silo spravili iz groba.

— **Promoviran** je bil danes za doktorja prava g. cand. iur. Janko Senekovič.

— **Učiteljske vesti.** Nastavljeni so na ljudski šoli v Novi Cerkvi suplent Rudolf Zupanek, na deški šoli v Slov. Bistrici provizorični učitelj Robert Srnko, v Libojah definitivna učiteljica v Zibiki Rosina Vidali, na Dobrni suplentinja Helena Levstik, iz Polzele gre definitivna učiteljica Jožefa Koderman, na ljudsko šolo v Dramlje pride sup-

lent Julij Zevnik, učiteljica ročnih del v Trbovljah Ljudmila Arzenšek je nastavljena za pouk v Bučah in Polju.

— **Trgovskemu učencu odtrgalo glavo.** V Vitanju je trgovski učenec pri Tepeju po neprevidnosti prišel pri žagi med jermenja ter se smrtno ponesrečil. Jermen je fanta tako močno treščil ob tram, da mu je odletel zadnji del glave. Bil je takoj mrtev.

Ljubljanske novice.

— **Ij Shod ljubljanskih krščansko-socialnih delavk** je bil v ponedeljek zvečer v S. K. S. Z. prav dobro obiskan. Urednica Ivanka Klemenčičeva je govorila o postavnem načrtu z ozirom na omejitve ženskega nočnega dela. Na njen predlog je bila sprejeta resolucija, ki naproša poslance Vseslovenske Ljudske Stranke, naj delajo pri razpravi in sklepanju nameravane postavne na to, naj se podaljša nočni počitek na 12 ur in naj traja od 6. ure zvečer do 6. ure zjutraj. Dela naj se za postavno uveljavljenje osemurnega delavnika. Zakonu naj se podvržejo tudi gostilničarske in krčmarske obrti, kakor tudi nekatere druge izpremembe. Nadalje se je na njen predlog sklenilo naprositi poslance Vseslovenske Ljudske Stranke, delati na to, da naj žensko delo nadzorujejo izključno ženske obrtnice nadzornice, naj bodo obrtnim sodiščem pridružene tudi ženske, naj se uvede za ženske delavke prosto sobotno popoldne. V prid vsej postavodaji, osobito pa socialni, bi bilo, ako se dá ženskam splošna volivna pravica. Po Klemenčičevi je govoril dež. poslanec dr. Zajec s posebnim ozirom na škodo nočnega dela ženskam, osobito mladotnim. Priporočal je ženskemu delavstvu, naj se trdno oklene stanovskega združevanja in priporočal pristop k »Jugoslovanski Strokovni Zvezi«.

— **Ij Krščanska ženska zveza** ima v četrtek, 17. t. m., ob štirih predavanjih. Č. gg. članice se vabijo k obilni udeležbi.

— **Ij Župan Hribar** je bil te dni na Dunaju pri slovečem zdravniku dr. Holzknechtu, ki je specialist v Röntgenovih žarkih. Zdravnik je župana preiskal ter izjavil, da za sedaj operacija še ni mogoča.

— **Ij Imenovan** je računski oficijal g. Jožef Juh za računskega revidenta 9. činovnega razreda.

— **Ij Društvo slovenskih profesorjev** priredi v petek, 18. t. m., ob osmi uri zvečer prijateljski sestanek v hotelu Štrukelj v Kolodvorski ulici. Poroča g. J. Bercé o Grünwaldovem predavanju: »Die Presse und die Schule«. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

— **Ij Umrla so** v Ljubljani: Ivan Kreutzer, zasebnik, 81 let, Marije Terezije cesta št. 8; Pavla Sotelske, zasebnica, 51 let, Stari trg 28; v bolnici: Marija Geiger, delavka, 37 let; Ivan Kocjan, odvetniški solcator, 33 let; Josip Stampfel, pastir, 67 let; Marija Mejak, delavčeva žena, 67 let; Anton Šusteršič, delavec, 61 let; Josip Lipar, fjakarski hlapec, 31 let.

— **Ij Slovensko deželno gledališče.** Iz pisarne: Jutri, v četrtek je premijera Roberto Braccove najmodernejša drama »Izgubljeni« in je to obenem zadnja predstava za par-abonente na se-deže. — V soboto in nedeljo zvečer se vršita obe dobrodelni predstavi.

— **Ij Gledališko predstvo** priredi na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulica št. 12, točno ob pol 7. uri zvečer »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov«. Spored obsega te-le točke: 1. Ant. Nedvč: »Pozdrav«, moški zbor z bariton-solo, poje g. Ivan Erman. 2. »Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!« Poklonila katol. društvu rokodelskih pomočnikov v Ljubljani ob petdesetletnici dr. Janez Ev. Krek (besedilo) in Fr. Ferjančič (skladbo). Kantata v treh odstavkih s tenor-solo (g. L. Bajde) in bariton-solo (g. Iv. Erman). 3. Govor. 4. »Moč resnice in pravice ali Andrija Grča«. Ljudska igra v štirih dejanjih (osmih slikah). Priredil Bukovič. — Vstopnina: Sedeži I. do IV. vrste po 1 K, V. do VIII. vrste po 80 h, IX. do XII. vrste po 60 h. Stojšče 40 h. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Ij Koncert Josip Stano.** V mali dvorani »Narodnega doma« priredi v petek, dne 18. marca 1910, g. Josip Stano, virtuoz na cello, koncert. Iz prijaznosti igra na klavir gospod Janko Ravnik. Spored: 1. Saint-Saens: Concert Amoll. 2. Max Bruch: »Kol Nidrei«. 3. a) Anton Oršič: »Kroz suto«. b) Anton Oršič: »Sječanje«. c) Anton Oršič: »Groblje«. d) Klengel: Gavotta. 4. a) S. Bach: »Air«, gavotta, b) Piatty: Koncertna etuda, cello solo. 5. a) David Popper: »Nocturne«. b) »Tarantella«. Vstopnina za osebo: I. prostor 3 K, II. prostor 2 K, stojšče 1 K. Dijaki 60 h. Vstopnice se

dobivajo v trafiki g. Češarka, Selenburgova ulica. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Občinstvo, ki ljubi pravi umetniški vžitek, ne bo zamudilo tega koncerta. Cellisti so jako redki in zato imamo tako malo takih koncertov. Cello je eden izmed najlepših glasbenih instrumentov, a tudi eden najtežjih. Gospod Stano pa spada med prve virtuoze na cello. Ne glede na umetnika, vzbuja zanimanje že instrument, na katerem se bo izvajalo. Violončelo je od vseh godal najbližji človeški duši, človeškemu glasu. V rokah umetnika bo ta instrument vzdihoval, jokal, vriskal veselja — z eno besedo izražal človekovo notranjost, in sicer človeka-Slovana. Stano je slovanski umetnik, največji slovanski violončelist.

— **Ij Agnoscirano truplo.** Policija je včeraj popoldne agnoscirala mrtveca, katerega so zjutraj našli na pepelu ob dovozni cesti, za posestnikovega sina Matijo Tekavca, rojenega 1883. v Zagorici, obč. Dolsko v kamniškem okraju.

— **Ij Konj udaril.** Včeraj popoldne je peljal prostak tukajšnjega 27. domobranskega polka Jožef Platzer po Poljski cesti konja. Ko se je ustavil pred neko hišo in z nekim moškim govoril, je konj skočil in udaril s kopitom tam stoječega pelletnega Antona Prepeluha, kateri je vsled udarca padel in se na nogi znatno poškodoval.

— **Ij Kolo poneveril.** K izposojevalki koles g. Mariji Gorčevi na Dunajski cesti je prišel dne 6. t. m. nek mlad človek in si izposodil kolo »Styria« vredno 80 K. Dejal je, da se zove Peter Mališ, da je po poklicu pekovski pomočnik ter da je uslužben v Gradišču št. 5. Neznanca v Gradišču ne poznajo in tudi do danes še ni pripeljal kolesa nazaj. Kolo je črno pleskano ima navzgor obrnjeno vodilo in nima tovarniške številke.

— **Ij Umrla je** na Marije Terezije cesti posestnik g. Ivan Kreutzer, star 81 let.

— **Ij Umrla je** v Šturiji posestnik gosp. Danijel Šaplja. — V Gorici je umrl posestnik g. Egon Erhovnic Prepeljeva ga v Ribnico.

— **Ij Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb** v sodnem okraju Ljubljana vabi na svoj redni letošnji občni zbor, ki bo dne 30. t. m. popoldne ob pol 6. uri v porotni dvorani c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora in računskih preglednikov. 2. Pristop društva k deželni zvezi za otroško varstvo. 3. Volitev računskih preglednikov. 4. Slučajnosti. — Ako ta društveni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

— **Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani** sta darovala predč. g. T. Kajdič, stolni kanonik, 5 K (kot II. dar) in g. Fran Verčič (Marije Terezije cesta št. 20) 2 kroni. — Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

NADALJEVANJE DEBATE GLEDE LAŠKE FAKULTETE.

Dunaj, 16. marca. Zbornica nadaljuje razpravo o vladni predlogi glede ustanovitve laške pravne fakultete na Dunaju. V imenu nemške nacionalne zveze izjavi Waldner, da je zoper Dunaj, ampak hoče da bodi fakulteta v Trstu.

DALMATINSKE ŽELEZNICE.

Dunaj, 16. marca. Poslanci Vuković, dr. Šusteršič in tovariši so vložili sledeči nujni predlog:

1. C. kr. vlada se poziva:
- a) Da se že prične graditi normalna državna železnica na Kranjskem iz Novega mesta čez Črnomelj, Metliko do deželne meje in od Knina do deželne meje Hrvaške, za kateri progji so se postavile, z dne 30. decembra 1907, že dovolila potrebna sredstva, da se doseže zveza Dalmacije z monarhijo;
2. da stori nemudoma energične korake pri budimpeštanski ogrski vladi, da prične graditi zvezne proge od kranjske meje do Karlovca in od Ogulin ali kake druge primerne točke železniške proge Karlovec - Reka čez Otočac, Gospič, Gračac, Mala Popina, Pribudici do dalmatinske meje, zakar se je po zapisniku, sestavljenem v Budimpešti 8. oktobra 1907, potrjenemu po obeh vladah tako obvezala, da bi se bili morali navedeni progji pričeti graditi že leta 1908 in bi morali biti zgrajeni do oktobra 1910, oziroma do decembra 1911, a so se obroki že zamudili;
- c) če ogrska vlada takojšnje po pogodbi zamamčen železniške zveze ne zajamči, naj nemudoma v smislu XXIV. člena avstro - ogrske nagodbe iz leta 1907, odloči razsodišče koliko je glede na to vprašanje zamudila ogrska vlada izvršiti svoje dolžnosti z ozirom na

zgradbo zvezne železnice in kakšne posledice mora za to nositi.

2. C. kr. vlada se poziva, da objavi tajni zapisnik o pogodbi med avstrijsko in ogrsko vlado, ki se je sestavil v Budimpešti ob sklepanju zadnje avstro-ogrsko pogodbe in v katerem je označeno, kdaj se mora brezpogojno pričeti proga Arjanov - Bugojno ali pa podati izjavo, kaj da se je glede na to ukrenilo.

3. C. kr. vlada se poziva, naznaniti razloge, zakaj da je dovolila povišati tarife na železnici Kočica - Oderberg, ker so vsa obratna vprašanja te železnice v zvezi z junktimom že omenjenega zapisnika, z dne 8. oktobra 1907 (Odd. I., II., III.) in se je izjavil proti povišanju tudi svet c. kr. državnih železnic in tudi dalmatinski deželni zbor v svojem jesenskem zasedanju pozval vlado, naj ne dovoli povišanja.

4. C. kr. vlada se poziva, naj prične takoj graditi železnico Zader - Očestovo - Knin, ki je bila sankcionirana po postavi iz leta 1873., ali pa progo, ki naj veže Zader z že obstoječo progo Split - Knin.

5. C. kr. vlada se poziva, da prične v smislu postave, z dne 21. decembra 1898, nemudoma nadaljevati zgradbo proge Split - Aržano od Dugega Polja do Aržana, za katero progo so že ustavno dovoljena denarna sredstva.

V formalnem oziru se predlaga, naj se ta predlog obravnava v smislu § 42. poslovnika.

BARON HELFERT UMRL.

Dunaj, 16. marca. Danes dopoldne je umrl nestor avstrijskih državnikov, zgodovinar in član gospodске zbornice baron Helfert v 90. letu starosti.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Cheb, 16. marca. »Egerer Zeitung« poroča, da namerava vlada sklicati češki deželni zbor v drugem tednu aprila h kratkemu zasedanju.

ČEŠKI DEŽELNI ŠOLSKI SVET PROTI BOŽJI SLUŽBI.

Praga, 16. marca. Češki deželni šolski svet je odklonil predlog, naj se vrši božja služba na ljudskih in meščanskih šolah trikrat na teden in ne kot doslej dvakrat.

PRI VOJAŠKIH STRELNIH VAJAH UBIT.

Črnovice, 16. marca. Med strelnimi vajami 41. pešpolka je prišel posestnik Ivan Bilouš v kljub strogi prepovedi na strelišče preblizu tarč. Neka zgrešena krogla ga je zadela ter mu prebila glavo. Bilouš je bil na mestu mrtev.

TATVINA DRAGOCENE MILETOVE SLIKE.

Berolin, 16. marca. Listi poročajo o vestih iz San Franciska, da je bila v tamošnjem muzeju izrezana Miletova slika »Ovčji pastirji« iz okvira in ukradena. Slika je kupila mis Sara Spohna za 50.000 K ter jo je prepustila muzeju, da jo razstavi.

† DR. KAROL LUEGER.

Včeraj je bil slovesen rekvjem za rajnega dr. Luegerja v cerkvi sv. Štefana. Cerkevno opravilo je opravil z veliko asistenco koadjutor nadškof dr. Nagl. Navzočih je bilo več ministrov, poslancev, namestnik Kielmansegg, veliko generalov, zastopniki civilne, občinske in deželne oblasti, častniške deputacije itd. — Vprašanje, kdo da postane dunajski župan, še ni končno rešeno. Mestni in občinski svet odposljeta še eno deputacijo k Weiskirchnerju, ki ga naprosi, naj prevzame županstvo.

LUEGERJA NI VEČ!

Tako piše v uvodniku »Agrarier Tagblatt« z ozirom na dejstvo, da Ru-

munc Popović ni smel govoriti na Luegerjevem grobu, ker to ni ugajalo ogrski vladi. Ali je temeljna misel Luegerjeve politike v kršč. socialni stranki tako hitro obledela, da ima mažarska vlada premoč v Avstriji v tistem hipu, ko se zapira grob nad dr. Luegerjem?

Izvid g. prof. dr. C. Bayerja, prof. kirurgije na c. kr. nemškem vseučilišču, predstojnika kirurg. oddelka na cesar Franc Jožefovi otroški bolnici

v Pragi.

Gosp. J. Serravallo

v Trstu.

Zagotavljam Vas, da Vaše Serravallovo china-vino z železom priporočam že mnogo let v svoji praksi in da sem ga z uspehom rabil tudi v svoji lastni rodbini.

V. Pragi, 9. marca 1903.

Prof. C. Bayer.

POSTELJNO VLAGO

Odstranitev takoj. Starost in spol se naznani. Pojasnilo zastoj. Zavod »Resculap«, Regensburg, Bavarsko. 28 30-1

Hiša

z malim vrtom in gospodarskim poslopjem poleg ceste, blizu župne cerkve se proda Pojasnila daje Karol Lavrič v Žužemberku. 747 1

741 3-1

Odda se v najem za majev termin

prodajalna

z dvema prostoroma v Selenburgovi ulici št. 6 (kjer je sedaj F. Cascio, trg. z likerji. Vprašati naj se blagovoli pri g. V. Scagnettiju istotam 2. nadstropje.

Proda se deset še malo rabljenih

godbenih instrumentov

Več se izve pri Antonu Mikliču v Trebelnem pri Mokronogu. 753 3-1

Stenografa

obenem strojepisca

(sistem Remington), sprejme pisarna

drja. Ivana Benkoviča v Celju.

748 Nastop službe takoj. 2-1

PRODAJALKA

špecerijske stroke, z večletno prakso, zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi in z dobrim priporočilom se sprejme. Ponudbe na glavno pošto, predal 121, Ljubljana. 742 3-1

Razpošiljanje našega svetovno slvitga specialnega piva

Salvator

se vrši v smislu starih šeg in običajev tudi letos v mesecu marcu.

Da se vsakdo zagotovi, da dobi tudi res „Salvator“-pivo, in ne katero mnogih ponarejanj, naj se pazi na tu vtisnjeno, na vsakem sodčku in na vsaki steklenici se nahajajočo varstveno znamko, ki je, kakor tudi označeno „Salvator“ s patentno-uradno zavarovano.

Akc. dr. Paulanerbräu.

Salvatorjeva pivarna. Monakovo.

Salvator

gegr.

1651

vedno sveže pivo se toči vsak dan

dokler je kaj zaloge v

kolodvorski restavraciji.

Odda se tudi v sodčkih.

„Salvatorjevo“ pivo se dobi samo pri

752 (2-1)

restavraterju JOSIP SCHREY
na južnem kolodvoru.

16 let star učenec s 3. gimnazijskimi razredi želi vstopiti kot

=VAJENEC=

v špecerijsko trgovino ali trgovino z mešanim blagom. Naslov pove uprava lista. 746 2-1

Proda se popolnoma novo, izvrstno delujoče, elegantno 754 2-1

motorno dvokolo

lahkega tipa, težko 35 kg, 1½ HP najboljšega fabrikata »Neckarsulm«. Ogleda se lahko pri lastniku, Holzapfova ulica 5.

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino

„KŮČ“

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Lep konj

je na prodaj. 15 in pol pesti visok, izabela barve, bele grive, v 6. letu, pred 1. mesecem prigan z Ogrskega. Konj je brez napake, izvrsten v lahkem ali težkem vozu. Cena 800 K. Naslov pove uprava lista. 740 1

Za ustanovitev večjega tovarniškega podjetja v bližini kolodvora na Spodnjem Štajarskem ali Kranjskem

— se iščejo primerni —

veliki prostori

— za več let v najem. —

Priklopljenje na parno moč ali elektriško silo se želi. Prijazne ponudbe pod šifro W. L. 6109 na anončno pisarno: Rudolf Mosse, Dunaj I. 744 3-1

Največja zaloga v Ljubljani.

K spomladni in poletni seziji

si dovoljujem svoje cenjene odjemalce opozoriti na svojo velikansko zalogo v konfekciji za dame, gospode, dečke, dečke in otroke, posebno pa na spodaj omenjene predmete:

Otroške obleke, pralne	od K 1'50 naprej
» » iz blaga	» » 4— »
Obleke za dečke	» » 6— »
» » gospode	» » 8— »
Površnike in šport. suknje za gospode » »	12— »
Pelerine s kapuco	» » 6— »
Klobuke	» » 2— »
Velour klobuke	» » 5'80 »

Zaradi prevelike zaloge v damski konfekciji, cene znatno znižane

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

739

758

S tužnim srcem naznanjamo, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša preljuba soproga, oziroma mati, gospa

Neža Theuerschuh roj. Šarl

danes popoldne ob 3. uri v 67. letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bode v četrtek, 17. t. m. ob 10. uri dopoldne s slovesno sv. mašo.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Tržiču in v Lokvi. Nepozabno pokojnico priporočamo blagemu spominu in pobožni molitvi.

V Tržiču, dne 15. marca 1910.

Ivan Theuerschuh
soprog.

Niko, Marija, Ivan
otroci.

**„KATOLIŠKA BUKVARNA“
V LJUBLJANI**
priporoča sledeče novosti:
Mladeničjem. Prvi zvezek: Obramba vere. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. Cena 1 K. — Krasna apologija, ki naj si jo omisli vsak mladenič, da bo dobro oborožen proti modernim zmotam in predsodkom in da jih bo vedel ovreči z jasnimi dokazi.
Jules Verne, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. 3 K.
Šaljivec iz Podravlja. Spisal Janko Osojnik. Zbirka pripovedk iz Štajerskega Podravlja. 1 K.
Romantika. Spesnil Ivan Pregelj. Cena 1 K 50 h.
Slovenska stenografija. Priredil Fr. Novak. Prvi del. Korespondenčno pismo. Cena 3 K.
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Zbral in uredil A. Kalan. Cena 80 h, vezano 1 K 20 h.
Vstaja škenderbegova. Zgodovinska povest. Cena 60 h, vezano 80 h.

Skrivnosti srca. Novele. Vsebinska: Častna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovdanica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. Cena 1 K 20 h, vezano 1 K 40 h.
Vse te knjige se dobi v knjigarni »Ili-rija«, prej Karol Florian v Kranju.

Elektrolograd
Hotel „pri Maliču“,
zraven glavne pošte
IDEAL
Sporod od srede 16. do petka 18. marca 1910.
1. Lačen deček (komično). — 2. Ibio (po naravi). — 3. Muke umetnika Thelos (fantastično). — 4. Sv. Jožef prodan od svojih bratov. (Zgodba iz sv. pisma). — 5. Svetiljka (komično).
Dodatek k zadnji predstavi ob 8. uri zvečer.
6. Indijanka (drama). — 7. Sinovi Eduarda V. (Zgodovina angleške dinastije). — 8. Stričeva dedščina (komično).
Vsak dan zadnja predstava ob 8. uri zvečer trajajoča 2 uri.

Št. 1700. **Razpis.** 689 3—1

Za **zgradbo novega mostu pod Peščenikom na deželni cesti Bloška polica - Nova vas** na 5000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom **javne ponudbene obravnave.**

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 7. aprila t. l., ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.
Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposliti je za-
pečatene z nadpisom:

„Ponudba za preuzetje gradbe novega mostu pod Peščenikom“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu med navadnimi uradnimi urami.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
dne 10. marca 1910.

Št. 4795. **Razpis.** 680 3—1

Za **preložitve Brezovega klanca pod vasjo Ceplje, občina Dole, cestni okraj Litija**, na okroglo 22.500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom **javne ponudbene obravnave.**

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, ali z napovedbo pavšalne svote naj se predložijo

do 26. marca t. l., do 12. ure opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.
Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposliti je za-
pečatene z nadpisom:

„Ponudba za preuzetje cestne preložitve Brezov klanec“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega.
V Ljubljani, dne 9. marca 1910.

Seme
pravega kašelskega zelja
prodaja Ig. Marcina v Zg.
Kašlju pri D. M. v Polju po
20 gr. K 1'10 poštne prosto.
Za pristnost in kaljivost se jamči.
Pošilja se z obratno pošto, proti
gotovini ali povzetju. — Zahvale
veliko kmetovalcev so na razpolago iz vseh krajev
Slovenije. 487 1

Vinotoč Mestni trg št. 13.
Ustanovljen leta 1856.
priporoča izvrstna namizna vina po
K —80, —88, —96 in 1'28 liter. 649 10—1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev
liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in po-
staja **Roč v Istri**, belo in črno (rudeče) franko vsaka
železniška postaja na Kranjskem po **24 vinarjev** liter
in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

TEHNIČNO PISARNO
IMA
ING. IG. STEMBOV
AVTORIZIRANI STAVBNI INŽENIR
V LJUBLJANI, ŠUBIČEVA UL. 5.
IZVRŠUJE NACRTE,
PREJEMA STAVBNA
VODSTVA IN NAD-
ZORSTVA TER OD-
DAJA STROKOVNA
MNENJA.

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :
J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.
: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primesi na Glincih (15 minut pešpota iz Ljubljane)
oddam v najem obsežne tovarniške prostore
In event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 **Ivan Jelačin, Ljubljana.**

Prodaja
iz proste roke se urši **17. marca 1910 ob 10. uri**
dopoludne na lici mesta v Spodnji Siški.

Predmet prodaje je:
1. Zemljišče vl. št. 345 k. o. Spod. Šiška s hišo št. 150, gospodarskimi in obrtniškimi poslopji, izvzemši premičnine. V hiši se nahaja gostilna, prodajalna in mesarija.

2. Stavbena parcela št. 458/1 ca. 2000 m² nasproti državn. kolodvoru, v celoti ali po delih. Ta prostor je zbog lege tik kolodvora posebno ugoden za kako industrijsko podjetje.

Del kupnin se po dogovoru poravnava s prevzetjem terjatev.

Prodajni pogoji itd. so na vpogled v pisarni **dr. Frana Voka, c. kr. notarja v Ljubljani** in pri prodaji na lici mesta. 661 3—1

Hotel : INTERNATIONAL
v Tržiču
(Monfalcone)
odda se takoj v najem pod jako ugodnimi
pogoji. Hotel je na novo zgrajen, ima 30 meblo-
vanih sob, ugodno lego v bližini postaje. Pro-
met se v Tržiču velikansko razvija, tako da je
spretnemu in vestnemu hotelirju zagotovljena
dobra eksistenca. Znanje slovenskega, laškega
in nemškega jezika neobhodno potrebno. —
Ponudbe sprejema lastnik: **Ivan Peric, veleposestnik v Tržiču (Monfalcone).**

V najem odda
c. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji erarično, na cerkvenem trgu v Idriji stoječo
gostilno „pri črnem orlu“

z zraven spadajočimi prostori, zemljišči in vsem inventarjem, enako tudi letovišče „na
zemlji“ za dobo 6 let

počenši s 1. oktobrom 1910.

Zaradi najemnih pogojev se lahko poizve pri podpisnem c. kr. rudniškem ravna-
teljstvu, na željo pa se pogoji tudi pismeno naznani.

Tisti ki se za ta najem zanimajo, naj svoje pismene z 1 K kolekovane ponudbe vložijo

do 31. sušca 1910

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu, v katerih naj se svota ponudene letne
najemščine natančno označi in izjavi, da so pogoji ponudniku popolnoma znani in da se
ponudnik istim popolnoma podvrže.

Osebna predstava se želi, znanje obeh deželnih jezikov je potrebno. 701

C. kr. rudniško ravnateljstvo
v Idriji, dne 10. sušca 1910.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.
SOLIDNE CENE.

Gostilna na deželi

na Štajerskem se takoj odda pod zelo ugodnimi pogoji na račun. Zraven je tudi mala dobroduša trgovina. Ponudbe pod šifro „Gostilna“ se naj pošljejo na upravništvo „Slovenca“. 652 3-1

Ljubljana, Sv. Petra cesta 44.

Podpletavanje nogavic

par po 50, 60 in 70 vinarjev prevzema v prvi vrsti domača pletilna industrija

Ljubljana, Sv. Petra cesta 44.

Vsakovrstne 727 2-1
slamnike in klobuke
čisti in preoblikuje
C. Brilli, Ljubljana, Resljeva c. 22.

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK
Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.
Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodlom 1 K.
Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborni proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3499
Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Dva dacarja 729 2-1
izvežbana, zmožna slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji
Iv. Kalan, Ljubljana, Marije Terezije cesta 16.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobost. št. 1. sred. stro

Seydlin izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital. Stritar. ul. 1

Dobit. se prihod

9 lepih travnikov
je na prodaj. Več se izve na Dolenjski cesti gostilna „pri Plankarju“. 671

Δ najem se da s 1. aprilom splošno znana
... **Klinarjeva gostilna na Savi pri Jesenicah** ...

Gostilna je dobro vpeljana in ima poleg tudi nekaj zemljišča in gospodarsko poslopje. — Hiša je v neposredni bližini tovarne in promet jako velik. Pogoji so ugodni. — Ponudniki naj se izvolijo obrniti na **Gössovo pivovarno** v Gössu ali na njeno založništvo na Jesenicah. 702 5-1

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig
za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Modna in športna trgovina Pavel Magdič Ljubljana, nasproti glavne pošte

Priporoča izgotovljene bluze, spodnja krila
in vse moderne nakitne predmete po zelo
ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

**Ogromna izbira damskih in
otročkih slamniov in čepic**

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, telovniki, srajce, kravate, palice, dežniki, rokavice in vsi modni predmeti. Za šport: vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce, — tennisa, „Orle“ in „Sokole“ —

Narodne zastave,
znaki, trakovci, i. t. d.

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),
posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Prihranite vsak dan

4.80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Polliterska steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. — Naročila proti povzetju. 3281

Proda se radi boleznijo zelo lepo

posestvo na Štajerskem

z gostilno in trgovino tik župnijske cerkve na okrajni cesti, tričetr ure od železniške postaje. — Dogovori pod „S. K.“ na upravništvo „Slovenca“. 653 3-1

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon 1 kupon 7 kron
3.10 metr. dolg, 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telovnik 1 kupon 18 kron
zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor tudi blago za površnike, turistske obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 440

Godbeni automat

še popolnoma dobro ohranjen se pod prav ugodnimi pogoji proda oziroma tudi zamenja za glasovir ali pianino. Naslov pove upravništvo tega lista. 728 3-1

V hiši **Selenburgova ulica št. 4** se odda s 1. majnikom t. l.

dvoriščno stanovanje

obstoječe iz 5tirlj sob in pritliklin. Več se poizve pri hišnem lastniku v prvem nadstropju.

Posteljno vlago

odstrani z jamčeno takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata natančno. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod „Sanitas“** Velburg P 347 Bavarsko. 284 31

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čokov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM**
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Lilomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Novi Jičín, Plzen, Praha, Graben, in Praha, Mala stran, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvitava.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.